

## עדכון לקוחות גילוי דעת בעניין שיתופי פעולה בין ספקי אשראי בהסדרי חוב

ביום 15 בדצמבר 2019, לאחר שימוע ציבורי, פרסמה רשות התחרות את גילוי הדעת 3/19 בעניין שיתופי פעולה בין ספקי אשראי בהסדרי חוב.<sup>1</sup> ספקי האשראי הם משקיעים מוסדיים, בנקים וגורמים אחרים העוסקים במתן אשראי ומתחרים ביניהם במתן אשראי לגופים עסקיים ולפרטים. בעבר, רשות התחרות נדרשה לנושא במסגרת גילוי דעת אשר דן בשיתוף פעולה בין משקיעים מוסדיים בשינוי תנאי אגרות חוב עתידיות שתוקפו פג בשנת 2009 וכן במסגרת מכתב סיכום דיון בעניין מגעים בין משקיעים מוסדיים להסדרת גביית חובות, אולם מסמכים אלה לא עלו כדי אסדרה חובתית של הנושא.

בהתאם להוראות חוק התחרות הכלכלית, שיתוף פעולה בין גורמים מתחרים עלול להיחשב כהסדר כובל. עם זאת, כאשר נושים מבקשים להגיע להסדר חוב עם מי שמתקשה לפרוע את חובו, יחסי תחרות על מתן האשראי כבר לא מתקיימים וניתן לראות בשיתוף פעולה ביניהם, בכובעם כנושים, ככזה שעשוי לייעל ולהגביר את סיכויי ההצלחה של הסדר החוב, הן לטובת הנושים והן לטובת החייב.

**גילוי הדעת מציג מהם שיתופי הפעולה לקראת הסדר חוב אשר לא ייחשבו כהסדרים כובלים. על מנת לחסות תחת גילוי הדעת, קובעת הרשות כי על ההסדר לעמוד בתנאים הבאים:**

1. **חשש שהלווה לא יעמוד בהתחייבויותיו** – גילוי הדעת חל רק על מקרים שבהם מצבו של החייב מעלה צורך בגיבוש הסדר חוב עבורו. לפיכך, על כל אחד מספקי האשראי לבדוק עצמאית את מצב הלווה ולוודא שיש חשש של ממש שהוא לא יעמוד בהתחייבויותיו.

1/2

1. בעקבות הערות מהציבור אשר הצביעו על כך שגילוי הדעת רלוונטי לגופים פיננסיים נוספים ולא רק לגופים מוסדיים, הוחלט לפרסם אותו כמסמך נפרד ולא כפרק נוסף לגילוי דעת 1/19 בעניין שיתופי פעולה בין משקיעים מוסדיים שלא בתחום התחרות (כפי שנשקל תחילה).

ככלל, הרשות קובעת כי במצב של חדלות פירעון על פי דין (ובכלל זה, התקיימותן של החזקות לחדלות פירעון על פי דין) או בקשת חייב להיכנס למשא ומתן מוגן – חזקה שתנאי זה מתקיים. יחד עם זאת, הרשות מכירה באפשרות שתנאי זה יתקיים גם כאשר הלווה טרם הגיע למצבים אלו. בין הסממנים שיצביעו על התקיימות התנאי ניתן למצוא מקרים בהם אגרות החוב של הלווה נמכרות לפי ערך נמוך באופן חריג ("אג"ח זבל") או כאשר נרשמה הערת עסק חי לגבי עסקו של הלווה. כמו כן, הרשות הכירה גם בכך שפנייה מטעם הלווה או נכונותו של הלווה להסכים לשיתוף הפעולה עשויה לחזק את המסקנה כי התנאי מתקיים.

2. **שיתוף הפעולה נוגע רק להסדר החוב מול הלווה** – שיתופי פעולה חוסים תחת גילוי הדעת רק כאשר הם נועדים להצלתו של אשראי קיים ולא לצורך העמדת "אשראי חדש". הסכמות חדשות החורגות מגדרי הסדר החוב ושלא נועדו להצלתו אינן חוסות תחת גילוי הדעת (אם כי הן עשויות לחסות תחת פטורי סוג אחרים), כך גם הסכמות חדשות שמטרתן אינה לספק או לפנות לתאגיד הון שוטף שיאפשר לו להמשיך להתקיים.

3. **תוכנו של שיתוף הפעולה והגורמים המעורבים בו** – בשיתוף הפעולה לא ייקח חלק מי שהשתתפותו אינה הכרחית ולא יועבר בין הצדדים מידע שאינו רלוונטי להסדר החוב שעל הפרק.